

bringe det Moment frem, hvorvidt det er et større eller mindre Aktieselskab, eller hvorvidt Direktøren — jeg ved i øvrigt ikke, hvorvidt han hæfter personligt i denne Sag — er en mere eller mindre velstaaende Mand. Det vedrører aldeles ikke denne Sag, hvorvidt de Penge, der her er Tale om, og som Statskassen har faaet for meget, i højere eller mindre Grad ruinere denne Mand pekuniært. Her er kun, som jeg tillod mig at hævde sidst, Tale om, hvorvidt en Mand, naar han ved en undergivens Fejl har faaet nogle Penge, som han ellers ikke skulde have, da, hvis han er en hæderlig Mand, vil beholde dem eller give dem tilbage. Jeg skønner ikke, at der er Grund til, at Statskassen skulde have nogen som helst anden Moral end den, enhver hæderlig Mand har i saadanne Sager. Trifolium er vistnok et stort Aktieselskab, men det er ikke noget Aktieselskab, der giver sig af med Import, og jeg haaber heller ikke, det skulde komme til, at det skulde importere Mælk. Der har i denne Virksomhed aldrig tidligere været Tale om at importere Flasker, saa Ministerens Betragtning i den Sag har ingen som helst Gyldighed.

Jeg maa derfor vedblivende tillade mig at appellere til det høje Tings Billighed og Retfærdighedssans i denne Sag; og jeg anbefaler ved Afstemningen at følge mig, for at det her skal slaas fast, at en Mand ikke uden nogen som helst egen Skyld skal lide et saadant Tab. Thi Manden har ingen Skyld, Manden har baaret sig ad paa den Maade, som enhver Mand vilde bære sig ad paa i et lignende Tilfælde, ja, han er, som jeg har gjort opmærksom paa, endog gaaet overordentlig forsigtig til Værks for at kunne være sikker paa, at hans Transaktion skulde være saa god som vel mulig. Jeg ønsker derfor at spørge den ærede Minister, om han, hvis Tinget vil følge mig i denne min Opfattelse af denne Sag og henvise Andragendet til ham, vil stille sig ligesom sin Forgænger og erklære sig villig til at modtage Henvisningen.

Aadal: Jeg tillod mig forleden, da dette Andragende var til Forhandling, at gøre nogle Bemærkninger, og efter at jeg nu har hørt den højtærede Finansminister, finder jeg Anledning igen til at sige et Par Bemærkninger til. Jeg maa beklage, at jeg ikke blev overbevist af de Argumenter, som den højtærede Finansminister er kommen med. For det første fremhævede den ærede Finansminister, at man ikke var forpligtet til at godtgøre Fejl-

tagelser. Deri har den ærede Finansminister saa fuldstændig Ret. Hvis det var en Fejltagelse af Manden selv, der forelaa, havde jeg været fuldstændig enig med den højtærede Minister, men det fremgik af Forhandlingerne i Fjor, at det var tydeligt og klart, at der havde foreligget en Forespørgsel for Toldkontoret om, hvorvidt disse Flasker kunde indføres til en lavere eller en højere Told. Drejede det sig blot om Godtgørelse fra Statens Side for en Fejltagelse, saa vilde det drage Konsekvenser efter sig, som vare helt uberegnelige, men det er der slet ikke. Det er vist endogsaa ret enestaaende, at der vises en saa stor Forsigtighed, som her er vist fra Trifoliums Side.

Og naar den højtærede Minister nu fremhævede Højesteretsdommen om Indførsel af Margarine, saa hævder Manden her jo slet ikke, at Staten har nogen juridisk Forpligtelse, aldeles ikke, men kun en moralsk Forpligtelse til at betale disse Penge tilbage, som ere udleverede af dette Selskab, skønt det tydeligt og klart havde forespurgt sig hos Toldvæsenet. Og naar den højtærede Minister udtalte, at der her ikke kunde være Tale om Billighedshensyn, da det drejede sig om et stort Aktieselskab, saa er det maaske ogsaa et rigtigt Aktieselskab, det kender jeg ikke til. Men enten det dreier sig om et stort Aktieselskab eller en Smaamand, maa Staten tage det samme Billighedshensyn, naar den har Forstaaelse af, at den har moralsk Forpligtelse. Det maa Staten ikke se smaaagt paa, det taber den for meget ved.

Saa sagde den højtærede Finansminister, at den Stilling, som han indtog, var den samme som hans Forgængers, men det maa jeg ganske bestemt bestride. Naar man efterlæser Rigsdagstidenden, faar man det ganske bestemte Indtryk, at Ministerens Forgænger stillede sig særdeles velvillig paa dette Punkt og var villig til at gaa med til en Bevilling dertil, naar i det hele taget Folketinget ønskede eller vilde det, og de Udtalelser, der kom fra den ærede Ordfører, vare ogsaa af den Beskaffenhed, at man fik det bestemte Indtryk, at denne Sag vilde gaa i Lave, og det synes mig ogsaa at være det vigtigste Moment. Det er meget beklageligt, naar en Sag bliver behandlet, som denne blev behandlet i Fjor, naar den bliver modtaget med en saadan Velvillie, som den, hvormed den da blev modtaget af den daværende Minister og den paagældende Ordfører, og den saa alligevel driver ud og ikke bliver klaret paa den Maade,